

Številka: 0071-1/2026/13 43001

Datum: 14. 5. 2026

Državni zbor

gp@dz-rs.si

**ZADEVA: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O
VOLITVAH V DRŽAVNI ZBOR – ODZIV KOMISIJE**

zveza vaš dopis št. 004-03/26-9/4, z dne 13. 4. 2026.

Spoštovani,

Prejeli smo predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je skupina poslank in poslancev (prvopodpisana Janja Sluga) predložila v obravnavo Državnemu zboru v skrajšanem postopku.

Na podlagi 12. alineje prvega odstavka 12. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 — ZDeb in 16/23 — ZZPri, v nadaljevanju ZIntPK) smo predloga zakona v okviru naše zakonske pristojnosti pregledali in podajamo naslednje mnenje:

pozdravljamo 1. člen predloga zakona, saj z vpeljavo pogoja nekaznovanosti postavlja višje standarde integritete pri kandidiranju za poslansko funkcijo. Pozdravljamo tudi dejstvo, da je predlagani standard nekaznovanosti poslancev skoraj v celoti poenoten oziroma celo

nekoliko strožji kot standard nekaznovanosti, ki ga določa 6. člen Zakona o funkcionarjih (Uradni list RS, št. 57/25) za nevoljene funkcionarje.

Pomislek imamo nekoliko le pri ubeseditvi dela, »v času, ko zaradi razlogov na njeni strani ne prestaja kazni zapor«, menimo, da bi bilo za popolno jasnost in v izogib kakršni koli drugačni interpretaciji, kot tisti v skladu z namenom določbe, tu potreben dodatek »ki bi jo sicer morala«. Člen bi se torej glasil:

»Pravice biti voljen nima oseba iz prejšnjega odstavka, ki je bila pravnomočno obsojena na nepogojno kazen zapor, daljšo od enega leta, zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, v času prestajanja kazni, v času, ko zaradi razlogov na njeni strani ne prestaja kazni zapor, ki bi jo sicer morala, in pet let od dne, ko je bila kazen prestana, odpuščena ali zastarana.«

Namen 2. člena predloga zakona, ki uvaja nov, 51.a člen, logično sledi 1. členu, a se nam pri tem porajata dva pomisleka. Prvi se nanaša na primernost neobveznosti preverjanja nekaznovanosti – prvi odstavek 2. člena predloga zakona namreč pravi:

»Za namene preverjanja izpolnjevanja pogoja iz drugega odstavka 7. člena tega zakona s strani pristojne volilne komisije se lahko zbirka kandidatur oziroma list kandidatov iz 4. odstavka 51. člena tega zakona...neposredno elektronsko poveže in dostopa do vsebine kazenske evidence....«.

Glede na to, da nekaznovanost, kot jo opredeljuje 1. člen, s 1. členom predloga zakona postane pogoj za kandidaturo, je preverjanje, ali kandidat ta pogoj izpolnjuje, obvezno. Po našem mnenju mora torej volilna komisija preveriti nekaznovanost vseh kandidatov, za kar pa potrebuje neposredno elektronsko povezavo in dostop med zbirko kandidatur oz. list kandidatov z vsebino kazenske evidence. Predlagamo torej brisanje besedice »lahko« iz besedila prvega odstavka predlaganega 51.a člena.

Nadalje tudi menimo, da se z neposrednim dostopom članov volilne komisije do celovite informacije o (ne)kaznovanosti kandidata, kot to določa v 2. členu predloga zakona določba 51.a člena v delu, ki se glasi: »zakonska označba kaznivega dejanja z navedbo člena, odstavka in točke zakona, ki je bil uporabljen, vrsto kazenske sankcije z navedbo višine in trajanja izrečene sankcije, podatke o izvršeni kazni, ali je bilo izvrševanje kazni zapor zastarano in podatke o odpuščeni kazni«, poveča tveganje članov volilne komisije za zlorabo teh informacij bodisi kot kršitev integritete ali korupcija. Smatramo, da je takšno pooblastilo preverjanja pogoja nekaznovanosti nesmotrno, še zlasti, ker po drugem odstavku 51.a člena neizpolnitev pogoja nekaznovanosti v kazenski evidenci preverja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Zato predlagamo, da kriterij nekaznovanosti iz 1. člena predloga zakona izvede ministrstvo, pristojno za pravosodje, ki na podlagi pregleda izda potrdilo o nekaznovanosti za namen kandidiranja na volitvah. Potrdilo lahko ministrstvo poda neposredno volilni komisiji, pri čemer mora imeti kandidat možnost pritožbe, ali pa ga od ministrstva pridobi kandidat, ki ga priloži svoji vlogi za kandidaturo. Za zmanjšanje tveganja za morebitno ponaredbo potrdila lahko ministrstvo volilni komisiji pošlje seznam vseh kandidatov, ki jim je bilo na njihovo zahtevo izdano potrdilo o nekaznovanosti.

Lepo pozdravljeni,

Pripravili:
Mag. Vita Habjan Barborič
vodja Centra za preventivo in zaščito prijaviteljev

Barbara Fürst
svetnica Komisije

Martina Divjak
namestnica predsednice Komisije
za preprečevanje korupcije

Poslano:

- naslovniku (po e-pošti).